

PA-TU JOCKEL S6LJM- JA S9LJM – NESTESAMMUTTIMET

TARKASTUS- JA HUOLTO-OHJEET

Käsiammutin on monessa kiinteistössä ainut alkusammutusväline ja siksi niiden jatkuvaan toimintakuntoisuuteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Koska käsiammuttimet ovat alltiita ilkvallalle, ne pitäisi sijoittaa siten, että kiinteistön oma henkilökunta pystyy helposti havaitsemaan onko ilkvallaa tehty.

Tätä ohjetta on noudatettava tarkastettaessa ja huollettaessa käsiammuttimia, jotka ovat säädösten tai viranomaisen määräyksestä hankittuja. Myös muut käsiammuttimet ja muu alkusammutuskalusto suositellaan tarkastettavaksi ja huollettavaksi tämän ohjeen mukaisesti.

MÄÄRITELMIÄ

Käsiammuttimen tarkastuksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla todetaan sammuttimen toimintakunto.

Käsiammuttimen huollolla tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla sammutin saatetaan toimintakuntoon.

Käsiammutinliike on pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain 5 §:n mukainen Turvatekniikan keskuksen rekisteröimä käsiammuttimien huolto- ja tarkastustöihin oikeutettu liike, jolla on palveluksessaan käsiammuttimien huollon ja tarkastuksen vastuhenkilö.

KÄSISAMMUTTIMEN TARKASTUS JA HUOLTO

Käsiammuttimen tarkastusväli

Käsiammutin tulee tarkastaa seuraavasti:

- vähintään vuoden väliajoin kun käsiammutin on alltiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle.
- vähintään kahden vuoden väliajoin kuivissa tasalämpöisissä sisätiloissa olevat sammuttimet.

Epäselvissä tapauksissa asian ratkaisee kunnan pelastusviranomainen.

Ensimmäinen tarkastus tehdään viimeistään kahden vuoden kuluttua sammuttimen täyttötai valmistusajankohdasta.

Käsiammuttimen huoltoväli

Käsiammutin tulee huoltaa jokaisen käytön jälkeen ja muulloinkin, kun tarkastus antaa siihen aihetta, kuitenkin vähintään 10 vuoden välein. Säiliö on myös koeponnistettava 10 vuoden välein. Sammuteneste on vaihdettava 5 vuoden välein.

TARKASTUS- JA HUOLTOTYÖ

Käsisammutinta tarkastettaessa ja huollettaessa on noudatettava tämän ohjeen lisäksi sisäasiainministeriön pelastusosaston määräystä käsisammuttimien tarkastuksesta ja huollosta, sisäasiainministeriön määräystä käsisammuttimista sekä kauppa- ja teollisuusministeriön painelaitesäädöksiä.

Tarkastuksessa ja huollossa tulee käyttää kyseisen sammuttimen varaosia ja tarvikkeita sekä huoltoetiketissä mainittuja sammutus- ja punneaineita. **Sammutusneste tulee vaihtaa vähintään 5 vuoden välein tai mikäli sitä on liian vähän.**

Tarkastukseen kuuluu vähintään seuraavat toimenpiteet:

1. Painelaitesäädösten mukaisten merkintöjen tarkastus.
 - CE-merkintä ja säiliön valmistumisvuosi.
2. Etiketin tarkastus ja viallisen etiketin uusiminen.
3. Sinetin ja/tai varmistinsokan silmämääräinen tarkastus
 - Sinetin kiinnittämiseen pitää olla ehjä.
 - Sokan kunto tarkistetaan ettei se ole tärinän takia kulunut ja tarvittaessa vaihdetaan uuteen.
4. Säiliön ulkopuolinen tarkastus
 - Säiliön pitää olla puhdas, ruosteeton ja kolhiutumaton
5. Laukaisulaitteen silmämääräinen tarkastus.
 - Pitää olla puhdas ja ehjä.
6. Painemittarin tarkastus ja paineen mittaaminen.
 - Sammuttimen oman painemittarin neulan pitää olla vihreällä alueella pienen mittariin naputtelun jälkeenkin. Kirjataan ko. mittarin näyttö paperille.
 - Sammuttimen oma painemittari irrotetaan ja tarkistetaan, että samalla ko. painemittarin näyttö nollautuu. Sammuttimen oman painemittarin tilalle asennetaan ulkokierteellä varustettu tarkistusmittari, jolla mitataan säiliön paine ja verrataan sitä sammuttimen oman mittarin paineeseen. +20°C lämpötilassa ylipaineen pitäisi olla 15±0.6 bar.
 - Vaihdetaan sammuttimen omaan painemittariin uusi o-rengas joka voidellaan siliikonirasvalla (esim. Locktite 8104). Asennetaan em. painemittari takaisin paikalleen.
7. Sammuttimen tarkistuspuunnitus.
 - Sammuttimien painot toimintakuntoisina ovat seuraavat:

– S 6 LJM	9.80 l – 10.10 kg
– S 9 LJM	13.05 kg – 13.50 kg
8. Letkun tarkastus.
 - Varmistetaan taivuttelemalla, että letku ja sen liittimet ovat ehjät, tukevasti kiinnitetty, puhdas myös sisältä ja nesteellä on esteetön pääsy ulos.
9. Sammuttimen varustaminen täytetyllä tarkastuslipukkeella kun sammutin on todettu toimintakuntoiseksi ja määräysten mukaiseksi.
 - Ennen uuden lipukkeen kiinnitystä tulee edellinen lipuke poistaa.
10. Sammuttimen teline ja pidin tarkastetaan jos se on mahdollista.

Huoltoon kuuluvat tarkastustoimenpiteiden lisäksi vähintään seuraavat toimenpiteet:

1. Sammuttimen tyhjentäminen ja purkaminen

- 1.1. Sammutin puhdistetaan ulkopuolelta.
- 1.2. Sammuttimen oma painemittari irrotetaan ja tarkistetaan, että samalla ko. painemittarin näyttö nollautuu.
- 1.3. Letku kierretään irti laukaisinlaitteistosta.
- 1.4. Säiliön ylipaineen voi purkaa paineentarkistusventtiiliin kautta. Lopuksi koko paineentarkistusventtiili pyöritetään pois paineentarkastusyhteestä.
- 1.5. Kun paine on tasaantunut n. 15 min kuluttua, kiinnitetään sammutin alapäästään lujasti ja koko laukaisinlaitteisto löysätään varovasti avaimella kiertämällä. Sammuttimeen on saattanut jäädä painetta paineentarkistusventtiiliin poistamisesta huolimatta, joten laukaisinlaitteiston irrottaminen on tehtävä rauhallisesti ja varovasti.
- 1.6. Kun ollaan varmoja sammuttimen paineettomuudesta, voidaan laukaisinlaitteisto pyörittää irti säiliöstä.

2. Sammutesäiliön huolto

- 2.1. Säiliö irrotetaan kiinnittimestään ja tyhjenetään kokonaan.
- 2.2. Säiliö pestään lämpimällä (alle 60 °C) vedellä siten, että vanha sammute saadaan pestyä säiliöstä kokonaan pois. Säiliö kuivataan pesun jälkeen.
- 2.3. Katsotaan, ettei säiliön sisäpuolinen pinnoite ole rikki eikä irronnut säiliön seinämästä. Jos em. pinnoite on rikki tai irronnut, on säiliö vaihdettava uuteen.
- 2.4. Säiliö täytetään uudella nesteellä. Huomaa, että sammutteen tiheys ei ole 1 kg/dm³. Uuden sammutteen määrä on syytä mitata litramitalla eikä luottaa vaa'an näyttöön ja sammutteen ilmoitettuun tiheyteen. Etiketin mukaista sammutetta pitää olla sammuttimessa huollon jälkeen etiketin ilmoittama määrä -5%...+0% tarkkuudella eli 6 litran sammuttimessa 5.70...6.00 litraa ja 9 litran sammuttimessa 8.55...9.00 litraa.
- 2.5. Vanha sammute hävitetään vallitsevien paikallisten säädösten mukaan.

3. Laukaisinlaitteen huolto

- 3.1. Suoritetaan ulkopuolinen puhdistus ja tarkastetaan ettei siinä ole murtumia eikä muita ulkoisia vaurioita. Samalla tarkistetaan myös paineentarkastusyhteen kierteet.
- 3.2. Laukaisin pestään lämpimällä (alle 60 °C) vedellä siten, että vanha sammute saadaan pestyä laukaisimesta kokonaan pois. Laukaisin kuivataan pesun jälkeen.
- 3.3. Nousuputki liittiminen kierretään irti ja varmistetaan niiden kunto sekä läpipuhallettavuus.
- 3.4. Painejousi ja venttiilin kara otetaan esille ja tarkastetaan että niiden kunto on moitteeton. Venttiilin kara tiivisteineen vaihdetaan 5 vuoden huollossa.
- 3.5. Vedetään varmistin pois ja tarkastetaan laukaisimen toiminta.
- 3.6. Laukaisin puhdistetaan sisältä esimerkiksi paineilmailla ja tarkastetaan tiivistepinnat.
- 3.7. Paineentarkastusyhteeseen kierretään neulaventtiili joka uusitaan 5 vuoden huollossa.
- 3.8. Laukaisuventtiiliin karan yläpää o-renkaineen sekä laukaisukahvan sarana voidellaan kevyesti silikonirasvalla ja asennetaan takaisin.
- 3.9. Nousuputki liittiminen ja painejousi asennetaan takaisin.
- 3.10. Uusi kaulatiiviste O-rengas voidellaan kevyesti silikonirasvalla.

4. Sammutesäiliön koeponnistus tarvittaessa.

- 4.1. CE-merkityn sammuttimen säiliö on koeponnistettava kymmenen vuoden välein.
- 4.2. Koeponnistuspaine PT [bar] on stanssattu sammuttimeen.

5. Sammuttimen kokoaminen

- 5.1. Laukaisinlaite kierretään paikalleen siten, että painemittari tulee olemaan etiketin suunnassa.
- 5.2. Sammuttimen paineistamiseen saa käyttää vain teknisesti puhdasta tyypeä.
- 5.3. Täyttöistukka kierretään laukaisulaitteen kierrelitöntään, kytketään täyttöletku, laukaisuvipua painetaan kevyesti ja syötetään sammuttimeen tyypeä kunnes paine on 15 ± 0.6 bar (20°C lämpötilassa).
- 5.4. Laukaisuvipu vapautetaan ja varmistin laitetaan paikalleen, täyttöletku ja täyttöistukka irrotetaan.
- 5.5. Sammuttimen ylipaine tarkastetaan tarkistusmittarilla ja huomioidaan samalla lämpötilan vaikutus paineeseen.
- 5.6. Vaihdetaan sammuttimen omaan painemittariin uusi o-rengas joka voidellaan siliikonirasvalla (esim. Locktite 8104). Asennetaan em. painemittari takaisin paikalleen.
- 5.7. Venttiilin runko, rungon ja säiliön liitoskohta sekä mittari sivellään saippuavedellä tai erikoisaineella mahdollisten vuotojen selvälle saamiseksi. Aine saa vaikuttaa noin 5 min., jonka jälkeen sammutin puhdistetaan perusteellisesti.
- 5.8. Varmistin sinetöidään ja letku kierretään paikalleen.
- 5.9. Sammuttimen teline ja pidin tarkastetaan jos se on mahdollista.

6. Sammuttimen varustaminen huoltolipukkeella.

- 6.1. Vanhat lipukkeet poistetaan ennen uuden liimaamista.

7. Huollossa tarvittavat osat

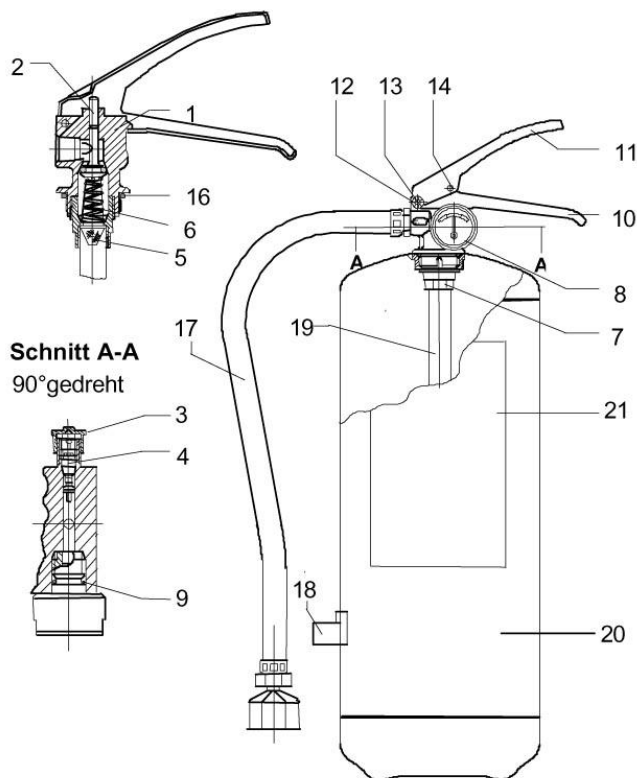
- 7.1. Huoltolipuke
- 7.2. Ulkokierteellä varustettu paineentarkistusmittari
- 7.3. Painemittarin o-rengas
- 7.4. Venttiilikara jos tarpeen
- 7.5. O-rengas säiliön ja laukaisulaitteen väliin
- 7.6. Prolite AB sammuttenestettä
- 7.7. Paineentarkastusyhteen neulaventtiili 203039-336

8. Turvallisuus ja ympäristö

8.1. Neste

- 8.1.1. Huomioi yleiset kemikaalien käsittelyn varotoimet. Jos ainetta pääsee iholle, silmiin, suuhun tai mahaan, vesi on runsas vesi on hyvä ensiapu. Älä yritä oksentaa. Nesteen PH on 6.0 .. 8.0
- 8.1.2. Vältä kosketusta silmiin ja limakalvoihin. Ärsyttää lievästi silmiä ja ihoa.
- 8.1.3. Käsineet ja suojalasit ovat suositeltavat säännöllisessä käytössä
- 8.1.4. pese kädet ennen taukoja ja työn jälkeen
- 8.1.5. Nestepakkaukset säilytetään suljetuissa pakkauksissa kuivassa paikassa erillään ruoka- ja juomatarvikkeista.
- 8.1.6. Neste voidaan käsitellä jätevedenpuhdistamolla mutta ei suositella sen päästämistä biologiseen jätevedenpuhdistusjärjestelmään ilman etukäteislupaa, koska aineen vaahtoamiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota. Vaahtoamisen estoaine saattaa olla hyväksi.
- 8.1.7. Älä tyhjennä sammutinta vesistöön eikä ojaan.

- 8.2. Käyttökelvottomat osat toimitetaan kyseisen aineen kierrätyskeräykseen.

PA-TU JOCKEL S6LJM- JA S9LJM – NESTESAMMUTTIMET
VARAOSAT

1	Laukaisinlaite W-LJ	-3018
2	Laukaisuventtiilin kara	203019-3294
3	Tarkastusventtiilin hattu	203019-3500
4	Tarkastusventtiili	203019-3490
5	Kuppiainen suodatin	-7210
6	Laukaisuventtiilin jousi	203019-3485
7	Nousuputken liitin	203019-3270
8	Painemittari	-3379
9	O-rengas 7,65 x 1,78	203019-2173
10	Kantokahva	203019-7007
11	Laukaisukahva	203019-7008
12	Akseliiniitti Ø 4x30	203019-7012
13	Pikalukitsin akseliin Ø 4	203019-7006
14	Varmistin	203019-7175
16	O-rengas, venttiilirungon 26 x 2,5	203019-2174
17	Letku SW/9 LNJ	-5487
18	Letkun pidin DLJ/LJ, muovia	203019-7005
19	Nousuputki WS6LJ/-30, 450mm WS9LJ/W9LJ-30/S6DR;459mm	-6440 -6448
20	Terässäiliö 6 l 9 l	-1565 -1594
	Seinäkiinnike	203019-4080
	Sammute Inilam A/ Forafac 1.02 ltr. S6LJ 1.53 ltr. S9LJ	-9270 -9271
21	Etiketti 6 l 9 l	- -